

DE WERK
WISSEL

Voortgangsverslag
Stichting De Werkwissel

december 2019

Het Voortgangsverslag december 2019
van Stichting De Werkwissel

Inhoudelijk verslag:
Petra Akkerman en Simon Jonker

Redactie en vormgeving:
Ton Snepvangers

Sinds 1 december 2018 bestaat het
stichtingsbestuur uit:

- Ton Snepvangers (voorzitter)
- John Wijers (penningmeester)
- Simon Jonker (secretaris).

Het werk van De Werkwissel
wordt gedaan door twee enthousiaste
professionele loopbaanbegeleiders:

- Petra Akkerman is met ingang van 1 april
2019 in dienst getreden van de Stichting.
- Simon Jonker is al geruime tijd als
vrijwilliger werkzaam bij de Stichting.

*Het werk van De Werkwissel werd in 2019
mede mogelijk gemaakt door:*

VOGELGEZANG
FOUNDATION

LEIDSCHER MAATSCHAPPIJ
VAN WELDADIGHEID

IPCI LEIDEN

Stichting
Passiebloem

Woord vooraf

Het granieten bestand is een onaardige term voor pakweg 140.000 Nederlanders die langdurig een uitkering hebben en maar al te vaak geen uitzicht op werk. Deze groep wordt ook aangeduid als kwetsbaar. Het gaat veelal om mensen voor wie het mee doen aan de samenleving of aan arbeid niet vanzelfsprekend is.

Deze mensen zitten al jaren vast in een uitkering. Geen uitzicht op werk en bovendien kampt deze groep vaak met meerdere problemen. Multiproblematiek wordt dat genoemd. De oorzaken lopen uiteen: van ziekte of taalachterstand tot persoonlijk leed en schulden. Deze groep kan zijn situatie niet op eigen houtje oplossen.

De groep is divers en bestaat ook uit jongeren, die nog een groot deel van hun werkzaam leven voor zich hebben. Het is een moeilijke groep en heel lastig in beweging te krijgen. De meeste gemeenten ontvangen gewoonweg te weinig geld en hebben te weinig menskracht om zich actief op deze groep te richten. Daarom is hij al jarenlang "vergeten", want men concentreert zich vaak op de 10 tot 15 procent betere kanshebbers.

Het blijkt dat het bestaande beleid om deze groep in beweging te krijgen niet werkt. We investeren te weinig in deze mensen waardoor zij niet in de gelegenheid worden gesteld volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. De groep sociaal kwetsbaren in onze samenleving wil best participeren, erbij horen, maar wil bovenal erkend worden.

De Werkwissel haalt hen uit hun isolement en zorgt voor verbinding. Er is meer nodig dan een cursus solliciteren, taalles of minimale begeleiding. Er is maatwerk nodig om iemand uit dit bestand stappen te laten maken. Positief inspelen op eigen motivatie, aandacht en aansluiten bij individuele behoeften en talenten.

En wat het allerbelangrijkste ingrediënt is om deze groep in beweging te krijgen is geduld. Heel veel geduld!

Ton Snepvangers

*Coördinator Diaconaal Centrum De Bakkerij
en voorzitter Stichting De Werkwissel*

Leiden, 29 december 2019

Doelstelling

Stichting De Werkwissel verleent individuele begeleiding aan werkzoekenden uit Leiden en omliggende gemeenten, die niet optimaal begeleid kunnen worden via de gebruikelijke begeleidingstrajecten en die zelf niet beschikken over de (financiële) middelen.

Sinds een jaar hebben we vooral te maken met werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Vaak is er dan sprake van een (tijdelijke) psychische of fysieke beperking. Denk hierbij onder andere aan burn-out klachten, depressie, gedeeltelijke AO, dyslexie en werkzoekenden met een migratie achtergrond. Deze mensen hebben dan ook vaak intensieve begeleiding nodig.

Missie en Visie

In onze ogen is werk meer dan een bron van inkomen. Werk betekent voor velen een bron van maatschappelijke erkenning en waardering. Een gevoel van zelfstandigheid, je eigen broek op kunnen houden. Van midden in het leven staan. Een belangrijk aanhechtingspunt voor sociale netwerken.

Mensen die te lang op afstand van de arbeidsmarkt staan, raken steeds meer geïsoleerd in onze maatschappij. Jarenlange werkloosheid, afhankelijkheid van een uitkering geeft mensen het gevoel dat ze er niet echt meer bij horen.

Steeds afgewezen worden, tast niet alleen het gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen aan, maar maakt mensen ook gefrustreerd, opstandig of totaal apathisch en inert.

In de bijstand wordt gesproken over het "granieten bestand", geen beweging in te krijgen, een verloren zaak. Voor medewerkers van het UWV of aanpalende gesubsidieerde initiatieven is het geen aantrekkelijke doelgroep voor snelle successen. Dat maakt de nood in deze doelgroep er niet minder om.

Er is in onze ogen een moreel en belangrijk maatschappelijk belang gediend met de zorg voor deze mensen. Wij schrijven mensen niet af en gunnen ieder mens het recht op zijn of haar plek in onze maatschappij met de mogelijkheid om je talenten naar vermogen in te zetten en een gezond gevoel van waardering.

Stichting De Werkwissel gaat de uitdaging aan om juist met deze mensen weer de aansluiting te vinden bij onze maatschappij en de arbeidsmarkt. Dat is meestal geen eenvoudige klus, dat vraagt vaak geduld en een lange adem, maar dat maakt het werk van De Werkwissel ook zo uniek in deze tijd.

Wij zoeken naar verbinding, naar mogelijkheden om kwetsbare mensen een volwaardige plaats te geven te midden van werkkringen die oog hebben voor het welzijn van hun medewerkers.

Annelies (34 jaar)

Annelies werd najaar 2018 bij De Werkwissel aangemeld door Aemos, een partnerorganisatie die steun geeft aan mensen vanaf 18 jaar met een psychische, psychiatrische of verslavingsproblematiek. Het is een jonge vrouw met een beschadigd verleden.

Zij is opgegroeid in een onveilige gezinssituatie. Ze heeft een Wajong uitkering. Op jonge leeftijd krijgt ze een relatie met een foute man die haar manipuleert en waar zij volledig afhankelijk van is. Ook dit keer ontbreekt elke vorm van veiligheid.

De banden met de man zijn inmiddels met veel pijn en problemen verbroken. Maar uit deze relatie heeft zij ook een zoontje (10 jaar). Hij heeft ADHD en een ontwikkelachterstand. Hij wordt extra begeleid en krijgt speciaal onderwijs.

Haar persoonlijke situatie is chaotisch. Samen met Aemos probeert zij haar leven op de rit te krijgen. Zij heeft geen huis, heeft schulden en moet therapeutisch worden behandeld.

Het verzoek

Het verzoek van Aemos aan De Werkwissel is:

1. Zoek voor haar als therapie een werkervaringsplaats.
2. Probeer helder te krijgen wie is zij, wat wil ze, wat kan ze? (Zet dit in een profiel en maak een actieplan)

Verkennde gesprekken

Wat ik bij onze eerste ontmoeting aantref is een zielig hoopje mens, iemand met een laag zelfbeeld, angstig en zonder zelfvertrouwen.

Zij maakt een ontredderde indruk. Maar ik zie ook iemand die erg enthousiast kan zijn en veel vuur heeft.

Annelies wil een eigen leven hebben en onafhankelijk zijn. Haar droom is het halen van een rijbewijs en het hebben van een eigen auto. Zij heeft een hond. De hond heeft haar door moeilijke perioden van haar leven geholpen. De hond geeft haar troost en is haar houvast. Uit onze gesprekken blijkt dat zij gericht is op dieren en hier goed mee om kan gaan. Zij traint ook haar eigen hond.

Vervolgstappen

Ik heb diverse tests afgenomen om zicht te krijgen op haar kwaliteiten. We hebben ze ook samen uitvoerig besproken. Hieruit blijkt o.a. dat Annelies betrokken is, vaak intuïtief reageert, beschikt over doorzettingsvermogen en behoefte heeft aan zelfsturing en ontwikkeling. Tijdens onze gesprekken wordt duidelijk dat zij

haar zorgende kant voor dieren wil omzetten in een baan. Via een vriendin gaat zij als vrijwilliger aan de slag bij het vogelasiel en doet daar ervaring op. De volgende stap is: "Welke opleiding past bij haar"?

De gebeurtenissen uit het verleden, de intensieve therapie en haar zorgen over een eigen woonruimte grijpen haar psychisch erg aan. De begeleiding door De Werkwissel wordt hierdoor enkele keren onderbroken. Het is beter dat Annelies eerst goed voor zichzelf zorgt.

Vanuit haar vrijwilligerswerk bij het vogelasiel kan zij de overstap maken naar de dierenambulance. Zij heeft het hier erg naar haar zin en krijgt veel waardering voor hoe zij haar werk doet en dat wordt verzilverd in een vaste aanstelling. Langzamerhand wordt duidelijk dat zij de kant op wil van dierenverzorger. Zij ziet voor zichzelf hierin een toekomst.

Om de kans van slagen in deze richting te vergroten wil zij de opleiding tot dierenverzorger gaan doen. Het is een betrekkelijk korte opleiding die zij via het LOI klassikaal kan doen. Maar de kosten voor deze opleiding kan zij niet opbrengen. Wij stellen samen een financieel voorstel op dat we bespreken met haar begeleider van het UWV. Haar begeleider ondersteunt het voorstel maar wil dat nog laten toetsen door het re-integratie bureau van het UWV. Op den duur moet Annelies zorgen voor haar eigen inkomen zonder Wajong uitkering.

Waar staan we nu?

Annelies, het re-integratiebureau en De Werkwissel zijn nu in gesprek over het plan. Het uitgangspunt van ons allen is dat de volgende stap die zij gaat maken recht doet aan haar passie en ambitie.

Het leven van Annelies is in een rustiger vaarwater gekomen. Met hulp van Aemos heeft zij nu haar eigen huisje en is haar financiële situatie is op de rit. Zij krijgt nog wel psychische begeleiding.

Na een periode van ruim een jaar is Annelies veel zelfstandiger geworden en weet zij haar ex op afstand te houden. Hierdoor gaat het opvoeden van haar zoon beter.

In het werk heeft zij het erg naar haar zin. Inmiddels heeft zij rijles en hoopt in de toekomst een auto aan te schaffen wat haar helpt om als onafhankelijke vrouw haar leven verder vorm te geven. En inmiddels is zij ook weer voorzichtig aan een nieuwe relatie begonnen.

Kandidaten

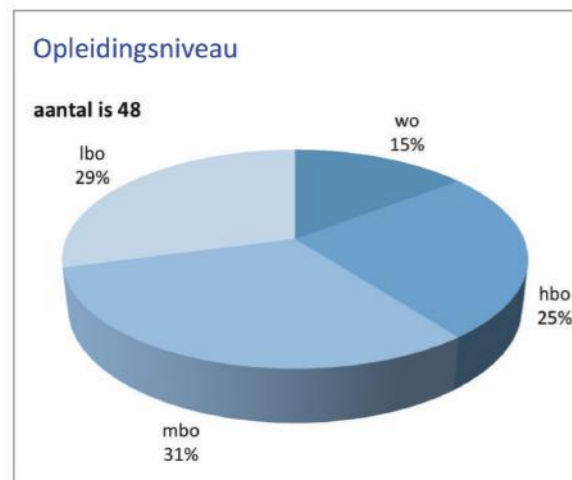
Tot en met november 2019 zijn er bij Stichting de Werkwissel 51 kandidaten aangemeld.

- Hiervan zijn 10 kandidaten door de sociaal wijkteams doorverwezen;
- 13 kandidaten hebben zich bij De Werkwissel aangemeld via contacten van o.a. het UWV en GGZ;
- Aemosa heeft 19 kandidaten doorverwezen;
- en 9 hebben ons gevonden via de folder, website en via kandidaten die wij eerder hebben begeleid.

Van de 51 kandidaten zijn er op dit moment 19 uitgestroomd naar werk. 12 kandidaten doen vrijwilligerswerk ter voorbereiding op terugkeer naar de maatschappij. 1 kandidaat is door ziekte tijdelijk uitgevallen.

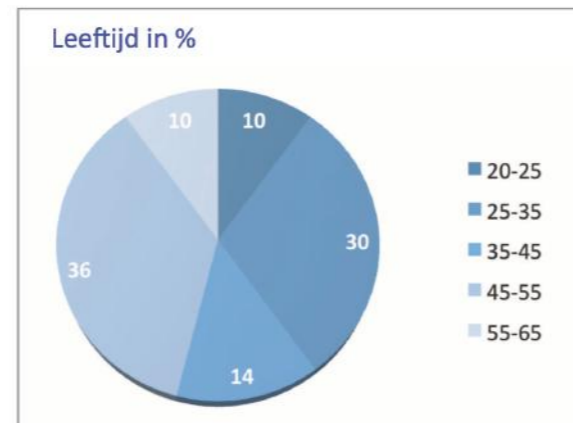
In begeleiding zijn nog 31 kandidaten. Een aantal daarvan doet therapeutisch werk ter voorbereiding op een werkplek in het arbeidsproces die beter aansluit op hun talenten.

36 kandidaten hebben psychische klachten, waaronder depressie, laag zelfbeeld, autisme, angststoornissen, ADHD of zijn hersteld van een trauma of verslaving (alcohol en drugs). 15 mensen hebben regelmatig te maken met o.a. slaapstoornissen, concentratieproblemen en stemmingswisselingen of zijn slechts gedeeltelijk arbeidsgeschikt.

Een aantal van de kandidaten is (langdurig) werkloos en heeft een uitkering. In bovenstaande grafiek zijn de kandidaten met hun opleiding weergegeven.

Van de 51 kandidaten is 54% jonger dan 45 jaar. Voor deze groep geldt dat zij nog langdurig aan het arbeidsproces kunnen deelnemen.

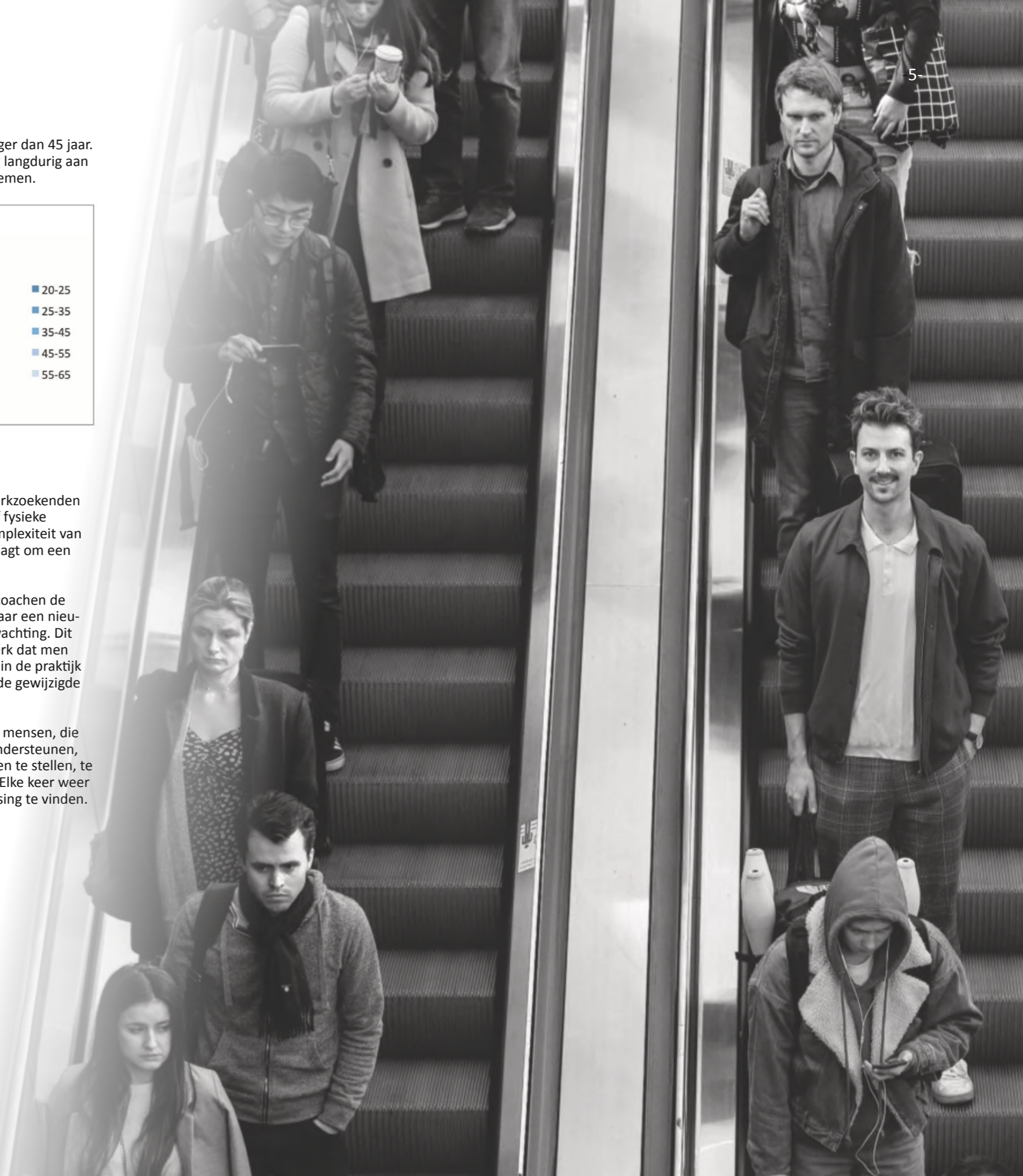

Begeleiding

Door toename van het aantal werkzoekenden met een (tijdelijke) psychische of fysieke beperking ervaren we dat de complexiteit van de begeleiding toeneemt. Dit vraagt om een andere begeleidingsaanpak.

Dit houdt o.a. in dat tijdens het coachen de kandidaat mee moet bewegen naar een nieuwe situatie met een andere verwachting. Dit heeft tot gevolg dat het soort werk dat men aan kan ook wijzigt. Voorts blijkt in de praktijk dat het niet eenvoudig is om bij de gewijzigde situatie passend werk te vinden.

Petra en Simon zetten zich in om mensen, die werkzoekend zijn, praktisch te ondersteunen, te helpen door te luisteren, vragen te stellen, te spiegelen en feedback te geven. Elke keer weer proberen zij een maatwerkoplossing te vinden.

Pieter (32 jaar)

Hij meldt zich bij De Werkwissel en vertelt dat de psychiater vindt dat hij in een fase is waarin hij toe is aan werk. Een dagritme, participeren op de werkvloer, zijn wiskundige en statistische kwaliteiten inzetten en zich nuttig kunnen maken.

De afgelopen 6 jaren kenmerkten zich door paniekaanvallen en depressieve klachten. Bovendien is bij hem ADHD en autisme gediagnosticeerd, net als bij zijn vriendin.

Er is nu een omwenteling: zijn medicijnen zijn de laatste twee maanden op zijn eigen verzoek grotendeels afgebouwd en hij voelt dat het beter met hem gaat. Hij is het eens met de psychiater en vertelt dat hij graag wil gaan werken. Maar ja, hoe krijgt hij dan het vertrouwen van een werkgever om er een langere tijd in loondienst te kunnen blijven. Veranderingen geven hem veel onrust.

Aan zijn eerdere werkervaringen heeft hij geen positieve herinneringen. Reacties die hij op een eerdere kortdurende stageplek en vrijwilligerswerk ontving, vond hij vervelend om terug te horen. Want hoe kan hij dat veranderen? Hij herkent de opmerkingen wel:

“Jij komt zomaar weken niet opdagen, en bent dan ook niet telefonisch of op andere manier bereikbaar om te zeggen wat er aan de hand is”.

“Als iemand afwijkt van een systeem of protocol ten dienste van die specifieke werksituatie, schiet je onmiddellijk in de weerstand.”

“Je stelt geen prioriteiten, focust je niet en bent snel afgeleid.”

“Van een kleine klacht, maak je iets groots. We missen je relativering van zaken”.

Tijdens een kortdurende stageperiode werd hem duidelijk gemaakt dat hij veel situaties en mensen niet aanvoelt. *“Maar ja: hoe kan hij nu van te voren inschatten of de functie en daarbij horende werkbelasting hem niet gaat uitputten of stress gaat geven? Tijdens zijn studie had hij ook al last van Pfeiffer realiseert hij zich. Zal hem dat in een baan mogelijk niet gaan opbreken? Is hij nu eigenlijk ook al niet vreselijk moe? Ligt een burn-out niet op de loer?”* vraagt hij zich hardop af.

Het verzoek

Bij De Werkwissel komt hij met de vraag om passend werk te vinden: in een voor hem sociaal veilige omgeving. En hij wil graag dat zijn werkplek dichtbij zijn huis is, zodat hij naar de werkplek kan fietsen.

Verkennde gesprekken

Hij kijkt er erg naar uit om te gaan samenwonen met zijn vriendin. Dat betekent zo snel mogelijk zelf een inkomen verwerven. Inmiddels heeft hij sinds de afronding van zijn studie al ruim 7 jaar een bijstandsuitkering.

Vanuit deze positie is het niet mogelijk om met zijn tweeën op een huisadres te gaan wonen, want zijn recht op bijstand zou kunnen vervallen en dan zou hij afhankelijk worden van de ander. En zij heeft ook al langere tijd geen eigen inkomen.

In eerste instantie vindt de begeleiding plaats via de GGZ instantie waarmee hij verbonden is. Een ervaren loopbaanbegeleider, waarmee de GGZ organisatie al jarenlang succesvol intensief samenwerkt, plant een kennismakingsgesprek met hem. Dat loopt al vrij snel spaak: Hij wil niet dat loopbaanbegeleider nog een keer thuis op bezoek komt. Hij vindt het onveilig.

Vervolgstappen

De werkmogelijkheden die we nu in kaart hebben gebracht sluiten niet aan op zijn studie. In onze gesprekken blijkt dat de IT sector hem boeit en beter bij hem past dan de sociale sector. Bovendien is er in de IT sector dringende behoefte aan medewerkers en houden organisaties met IT-functies vaak rekening met beperkte sociale vaardigheden van medewerkers.

Ik stel voor om in samenspraak met de betrokken GGZ instelling gezamenlijk tot een realistische vraagstelling te komen. En de ideeën over het werken in de IT sector aan hen voor te leggen. Uiteindelijk komt uit de gesprekken naar voren dat het eerst van belang is om samen aan de basis te werken, zoals:

- dag- en werkritme opdoen
- omgaan met de stress tijdens koffiepauzes
- leren op tijd te komen en afspraken na te komen
- omgaan met plannen en het stellen van een prioriteit

Waar staan we nu?

Inmiddels is Pieter gestart in een bibliotheek in de regio. Ondanks het feit dat het hem moeite kost om deze vrijwilligersbaan te accepteren, begrijpt hij goed waarom deze stap nu kan helpen. Eerst werken aan zijn leerdoelen, voordat een volgende stap mogelijk is. Hij blijft in behandeling bij de GGZ. In overleg maken we mogelijk in het voorjaar of de zomer een volgende stap.

Kees (30 jaar)

Via Aemosa wordt Kees aangemeld. Wat uit de eerste gesprekken naar voren komt is dat hij in een band speelde, intensief gamede en aan de coke is geraakt.

Schuld na schuld stapelde zich op. Na een jaar zijn huur niet te hebben betaald, werd hij op straat gezet. Heeft een tijdje op straat doorgebracht. Sliep in de ijskoude winternachten onder auto's. Hij heeft een tijdje in de gevangenis gezeten.

Hij deed dingen die buiten de gebaande paden vallen, zo zegt hij, om maar te kunnen overleven. Inmiddels heeft hij tijdelijke huisvesting: een kleine zolderkamer in een huis waar ook studenten wonen.

Kees kan zomaar van het ene op het andere moment behoorlijk depressief worden. Hij komt dan zijn bed dagenlang niet uit. Hij heeft paniek-aanvallen, stemmingswisselingen, en moeite om zich te concentreren. Huisuitzetting dreigt. De medebewoners klagen over geluidsoverlast, ook 's nachts. Niets lukt, dan maar weer een shot. De wereld ziet er dan eventjes anders uit. Ook met de leden van de band en met zijn vriendin heeft hij conflicten. Als het niet gaat zoals hij wil, heeft hij al snel het gevoel dat er niet naar hem geluisterd wordt.

Wat mij opvalt is dat Kees diverse talen nagenoeg net zo vloeiend spreekt als een moedertaal. Hij maakt zich een nieuwe taal makkelijk eigen. Hij is muzikaal, speelde in een band, componeerde, schreef graag zijn eigen nummers. Hij leest graag en speelt met groot gemak strategische spellen. Hij heeft ook nog aan cabaret gedaan. Voelde zich als een vis in het water in 'n rol als komiek op het podium.

Het verzoek

Kees wil samen met De Werkwissel aan de slag om zich te oriënteren op zijn talenten en werkmogelijkheden. Het zou mooi zijn als hij hierbij ook een aanvullende opleiding kan gaan volgen.

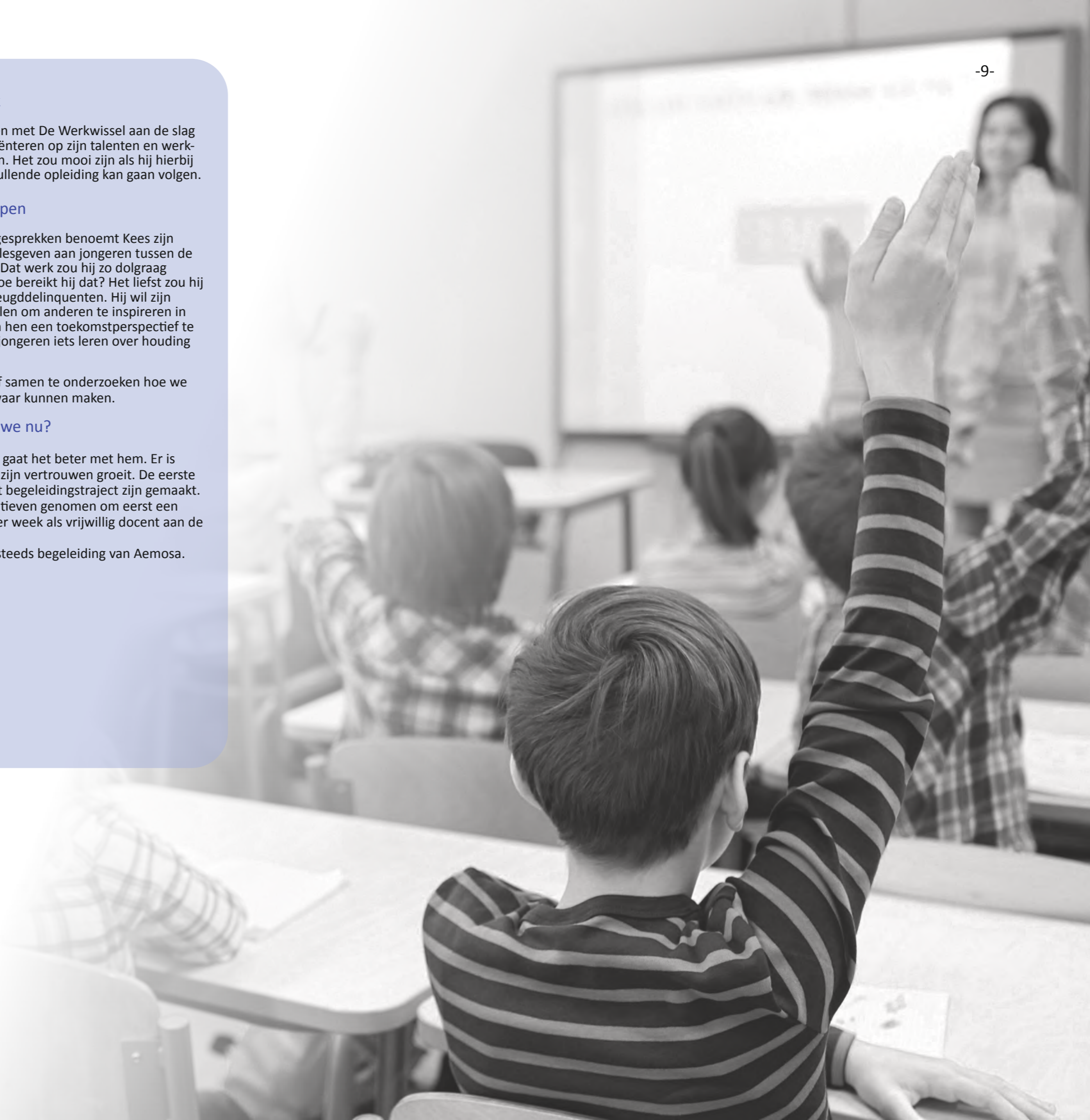
Vervolgstappen

Tijdens onze gesprekken benoemt Kees zijn grote droom: lesgeven aan jongeren tussen de 13 en 18 jaar. Dat werk zou hij zo dolgraag doen. Maar hoe bereikt hij dat? Het liefst zou hij werken met jeugd delinquenten. Hij wil zijn ervaringen delen om anderen te inspireren in hun keuzes en hen een toekomstperspectief te bieden. Deze jongeren iets leren over houding en gedrag.

We spreken af samen te onderzoeken hoe we zijn dromen waar kunnen maken.

Waar staan we nu?

De laatste tijd gaat het beter met hem. Er is meer rust, en zijn vertrouwen groeit. De eerste stappen in het begeleidingstraject zijn gemaakt. Hij heeft initiatieven genomen om eerst een aantal uren per week als vrijwillig docent aan de slag te gaan. Hij krijgt nog steeds begeleiding van Aemosa.

Stichting De Werkwissel

Oude Rijn 44b
2312 HG Leiden

T: 071 - 514 49 65
E: info@dewerkwissel.nl
W: www.dewerkwissel.nl

Simon Jonker
T: 06-50635907

Petra Akkerman
T: 06-11006432